

Sygn. akt VIII Gz 42/17

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący : SSO Wojciech Wołoszyk

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2017 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku : G. D.

o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sprawie o ogłoszenie upadłości konsumenckiej

na skutek zażalenia wnioskodawcy G. D. na pkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 lutego 2017r. sygn. akt XV GUo 14/17

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że ustanowić dla wnioskodawcy G. D. pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego, którego wyznaczy Okręgowa Izba Radców Prawnych w B..

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zwolnił wnioskodawcę od kosztów sądowych oraz oddalił wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sprawy o ogłoszenie upadłości. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że pomimo tego, iż wnioskodawca jest w trudnej sytuacji majątkowej, to jednak udział adwokata lub radcy prawnego nie jest potrzebny. Jak wynika z okoliczności wskazanych przez wnioskodawcę sprawa nie należy do zbyt skomplikowanych zarówno pod względem faktycznym jak i prawnym, jest wręcz typową sprawą o ogłoszenie upadłości konsumenckiej, z drugiej zaś strony wnioskodawca wykazał się zdolnością do jasnego i zrozumiałego przedstawienia swojego stanowiska. Nie jest on osobą w podeszłym wieku ani nieporadną, nie choruje przewlekłe. Postępowanie o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej cechuje się prostotą, tak aby każdy dłużnik, niezależnie od poziomu wykształcenia, mógł samodzielnie w nim działać. Pomocnym do sporządzenia wniosku jest również formularz, w którym wnioskodawca będzie mógł podać stosowne dane. W przypadku ewentualnych braków wniosku o ogłoszenie upadłości Sąd wezwie o ich uzupełnienie, jak również może dokonać ustaleń na posiedzeniu jawnym. Dlatego oddalono wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W zażaleniu wnioskodawca ponownie wniósł o ustanowienie dla niego pełnomocnika. Wskazał, iż składając wniosek korzystał z pomocy rady prawnego M. K.. Zdaniem wnioskodawcy nie podołałby on sam takiemu zadaniu bez fachowej pomocy, świadczonej nieodpłatnie przez radcę prawnego. Podał, że wniosek o zwolnienie od kosztów jak również oświadczenie majątkowe, pismo składane w odpowiedzi na wezwanie sądu oraz zażalenie, pomogła mu nieodpłatnie przygotować radca prawny M. K. na dowód czego przedłożył jej oświadczenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z treścią art. 117 § 2 k.p.c. osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny (art. 117 § 5 k.p.c.).

Potrzebę ustanowienia pełnomocnika z urzędu wyznacza nie tylko stan majątkowy osoby zgłaszającej wniosek, ale również stopień skomplikowania sprawy, jak i nieporadność strony. Strona ma uprawnienie i możliwość podejmowania osobiście różnych działań w postępowaniu przed sądem zmierzających do ochrony własnych praw. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu podlega zawsze indywidualnej ocenie ze strony sądu, który uwzględnia go tylko wówczas, gdy udział pełnomocnika uzna za potrzebny. Można ogólnie stwierdzić, iż oceniając potrzebę przychylenia się do wniosku o ustanowienie pełnomocnika dla strony, sąd powinien brać pod uwagę z jednej strony stopień skomplikowania danej sprawy, z drugiej zaś strony faktyczną zdolność strony, która składa taki wniosek, do własnego działania w toczącym się postępowaniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2007 r., V CSK 37/07, LEX nr 442585).

Z informacji zawartych w oświadczeniu majątkowym wnioskodawcy wynika, że jego sytuacja majątkowa jest trudna. Ocenę taką wyraził zresztą także Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, zwalniając go od ponoszenia kosztów sądowych. Nie można zatem oczekiwać, aby wnioskodawca był w stanie poczynić oszczędności na poczet wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika, które wynosi 3.600 zł (stawka minimalna).

W ocenie Sądu Okręgowego, na gruncie sprawy niniejszej, także charakter sprawy przemawia za potrzebą ustanowienia dla wnioskodawcy pełnomocnika z urzędu. Podkreślić trzeba, że uprawnienie do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej stanowi gwarancję prawa do sądu, gdyż realizowane jest zarówno poprzez wsparcie merytoryczne, jak i formalne. Jakkolwiek rację ma Sąd Rejonowy co do tego, że wniosek o ogłoszenie upadłości nie jest wnioskiem skomplikowanym i ma formę formularza, to jednak nie sposób pominąć, że skarżący posiada jedynie wykształcenie średnie, przeznacza także dużo czasu na dojazdy do dziecka. Przyjąć zatem, w ocenie Sądu Okręgowego, należy, że sytuacja życiowa wnioskodawcy jest tego rodzaju, że nie dysponuje on ani dużą ilością wolnego czasu, ani umiejętnościami umożliwiającymi samodzielną obronę swych praw w postępowaniu sądowym. Miernikiem poradności nie może być zaś wyłącznie złożenie przez wnioskodawcę wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu, który został sporządzony nieodpłatnie przy pomocy radcy prawnego (na dowód czego przedłożono stosowne oświadczenie), a nie samodzielnie przez wnioskodawcę.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy za potrzebny uznał udział radcy prawnego w przedmiotowej sprawie, a w konsekwencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie, o czym postanowił jak w sentencji.